

Historické jádro středověkého Bernu je od roku 1983 na Seznamu světového dědictví UNESCO

Pohodový Bern ideální město pro život

text Milena Blažková, autorka projektu Poznej světové dědictví UNESCO, foto Bern Tourism a uvedené zdroje

HLAVNÍ MĚSTO ŠVÝCARSKA SE SÍDLEM PARLAMENTU, PLNÉ HISTORICKÝCH PAMÁTEK, UNIKÁTNÍCH MUZÉJÍ A GALERIÍ I VELKORYSE POJATÝCH PARKŮ A ZAHRAD. MULTIKULTURNÍ OÁZA UPROSTŘED EVROPY S PRESTÍŽNÍM CENTREM MALÍŘE PAULA KLEHO I S MODERNÍM STADIONEM WANKDORF. MÍSTO VSTRÍCNÉ K CYKLISTŮM NA CYKLOTRASE SLEDUJÍCÍ ŘEKU AARE OD GRIMSELPASSU AŽ K JEJÍMU ÚSTÍ DO RÝNA. SOUČÁSTÍ SVĚTOVÉHO DĚDICTVÍ UNESCO JE JIŽ OD ROKU 1983.

Ve statistikách hodnotících kvalitu života zaujímá švýcarský Bern vždy jedno z prvních míst na světě. Nejenže se může pochubit zachovaným historickým jádrem, malebnou přírodou ve svém okolí a atraktivní polohou v předhůří Alp, zároveň je i ideálním místem pro život, pro kulturní vyžití i aktivní trávení volného času.

Středověký Bern

Vysoko na skalním ostrohu obtékaném ze tří stran ledovcovou řekou Aare založil koncem 12. století vévoda ze švábského Zähringenu město a nazval je podle právě skoleného medvěda Bern. Dodnes narážte na tento symbol doslova na každém kroku, objevuje se na vlajkách, v městském znaku, na unikátním místním orloji, na železných mřížích, téměř na všech suvenýrech a nechybějí ani živé exempláře legendárního zvířete přímo uprostřed města v Medvědímu přikopu u mostu Nydegg.

Plochu náměstí před sídlem parlamentu oživuje 26 fontán, stejný počet jako švýcarských kantonů

Dominanty města

Výrazné dominantě města, Münsterské pozdně gotické katedrále, místní říkají jednoduše dóm. Ačkoliv stavbu zahájili v roce 1421, věž byla dokončena až roku 1893. Poslední desetiletí prochází náročnou rekonstrukcí, je permanentně obestavěná le-

Švýcarské UNESCO v září na zámku Křtiny

Bývalá rezidence premonstrátů z brněnských Zábřovic společně s kostelem Jména Panny Marie, nádherné dílo slavného stavitele Jana Blažeje Santiniho, patří k významným českým kulturním památkám. Leží 20 km od Brna v nádherné lesnaté krajině, snadno dostupný pro cyklisty. Poslední majitel Jan II. z Liechtensteinů nabídl zámek darem obci na školu, obec kvůli obavám z velkých nákladů odmítla a k realizaci ušlechtilého záměru došlo až roku 1923 při převzetí liechtenštejnského adamského statku Vysokou školou zemědělskou v Brně. Teprve mezi lety 1994-2010 prošel celkovou rekonstrukcí za 180 mil. korun. Na zámku vzniklo společenské a vzdělávací centrum, důstojné zázemí pro Mendelovu univerzitu. Až do 29. září 2014 je na zámku výstava fotografií Poznej světové dědictví UNESCO. Kromě švýcarských památek prezentují fotografie krásy rakouského Salcburku, skvosty Slovenska, Chorvatska, Tuniska a řady zemí asijského kontinentu. Výstava je přístupná denně od 10 do 17 hodin. (Více na: www.zamek-krtiny.cz)

šením již hezkou řádku let. Kochám se ale spoň tympanonem, zobrazujícím Poslední soud, jedním z největších uměleckých děl v zemi. Ze stometrové věže katedrály, nejvyšší ve Švýcarsku, se dají pořít při jasných podzimních dnech nádherné fotografie; dechberoucí výhledy na celé město s bělostnými Alpami, které se zdají na dosah ruky, přestože jsou vzdálené padesát kilometrů.

Fontány, kašny a romantická zákoutí zdobí Bern na každém kroku

V Historickém muzeu na náměstí Helvetia v Bernu probíhá až do konce října unikátní výstava o nejstarších kůlových stavbách, které archeologové objevili v několika zemích v předhůří Alp. Jsou součástí světového dědictví UNESCO (foto Historické muzeum Bern, Christine Moore)

Nádherný pohled na město se zasněženými Alpami na horizontu se naskytá návštěvníkům nejčastěji za jasných podzimních dnů

Letos představilo Historické muzeum veřejnosti unikátní výstavu o prvních kúlových obydlích z doby neolitu ve střední Evropě. Celkem 111 míst s podobnými stavbami v předalpských zemích, z toho 55 ve Švýcarsku, je od roku 2011 zapsáno na Seznamu světového dědictví UNESCO. Vzhledem k tomu, že místa, kde se pozůstatky kúlových staveb našly, jsou většinou těžko přístupná pod hladinou jezer, poskytuje výstava vzácnou možnost nahlédnout do života našich dávných předků. Výstava trvá až do 26. října 2014, je otevřena denně kromě pondělí a za 5 CHF je k dispozici audioprůvodce v angličtině, němčině nebo francouzštině.

Bern na Aarské cyklotrase

V Bernu vedou po obou březích řeky Aare kvalitní asfaltové cesty, které kromě cyklistů využívají i chodci nebo bruslaři. Většina Berňanů kola miluje, jezdí na nich na nákupy, studenti do škol, úředníci do práce. Kolem nádraží jsou jich zaparkovány stovky. Pro návštěvníky Bernu jsou na speciálních stanovištích připravena kola k zapůjčení zdarma, místní mají vedle vchodů přístěnky na kola nebo stojany.

Na kolech se dostanete k letišti Belp nebo do města Thun či do malebného městečka Spiez. Bern leží na Aarské cyklotrase spojující v délce 310 km Gletsch s městem Koblenz, s nejvyšším bodem na trase v nadmořské výšce 2165 m. Příjemná klasická trasa sleduje tok řeky a kromě náročnějšího alpského úvodu poskytuje cykloturistům pohodové svezení, z větší části po rovině, užívají si ji hlavně rodiny s dětmi.

Bernské návraty

Městu vládne poklidná atmosféra, žádní šílenci netroubí a neřítí se ulicemi, nemusím se obávat, že mě smetou, naopak, zdvořile dostávám na přechodech přednost. Pohodu umocňují pověstné bernské fontány a kašny, spousta zeleně a parků, s kamarádkou nikdy nevynecháme návštěvu Růžové zahrady, odkud se naskytá pěkný výhled na město. Bern mě vždy překvapí něčím novým, ráda se do jeho pohody vracím.

Další nezaměnitelnou dominantou Bernu je nápadná budova Spolkového sněmu. Bern získal vůdčí postavení po odchodu Francouzů, roku 1848 se stal hlavním městem Švýcarské konfederace právě se sídlem Spolkového sněmu. Honosná budova pro potřeby parlamentu zvaná Bundeshaus byla vybudována po vzoru florentských renesančních staveb podle plánů architekta Hanse Auera. Je přístupná veřejnosti, prohlídky se konají i v době zasedání parlamentu, tehdy mohou návštěvníci na galerii. V roce 2004 byl prostor před budovou doplněn šestadvaceti fontánami symbolizujícími jednotlivé švýcarské kantony. V horkém létě jsou příjemným osvěžením a zejména zdrojem nekonečné zábavy pro děti.

Stánky vědy a umění

Švýcarsko se pyšní nejhustší sítí muzeí a galerií na světě a Bern této pověsti nezůstává nic dlužen. Jen muzeí je kolem dvacítky, a ne ledajakých, v Muzeu umění se například nachází vůbec jedna z nejvýznamnějších sbírek ve Švýcarsku. Na své si přijdou všichni, kdo touží po vzdělávání, kdo se chtějí potěšit krásou nebo hledají nějaké zvláštnosti. V Bernu našlo zázemí Švýcarské alpské muzeum, kde se dozvíte vše o Alpách a horolezectví, nebo poštovní muzeum zvané Muzeum komunikací, v němž vystavují i černou penny z roku 1840, první poštovní známku světa. Bernští si také rádi připomínají velké osobnosti, které mají na město vazbu, jako například J. W. Goethe, proslulý Casanova či Albert Einstein. Pamětní deska na domě číslo 49 v Kramgasse připomíná, že právě tady slavný vědec bydlel. V Bernu žil i Theodor Tobler, který z mléka, medu, mandlí a nugá-

tu vymyslel nejjemnější čokoládu na světě. Jen málokterý turista nevezze ze Švýcarska jako dárek pověstnou trojúhelníkovou „toblerku“ ve tvaru Matterhornu.

Od roku 2005 funguje v Bernu z iniciativy soukromých sběratelů prestižní kulturní centrum malíře Paula Kleho (1879-1940), místního rodáka, který se po dlouhých letech strávených v Německu vrátil zpět do Švýcarska. Od potomků malířovy rodiny se podařilo získat pozemek na pravém břehu řeky Aare, moderní stavbu vyprojektoval jeden z nejlepších světových architektů, Renzo Piano. Mohutná trojitá vlna z plechu a skla, skutečný architektonický skvost, si vyžádala investici přes 100 mil. CHF. Výstavní sály naplněné čtyřmi tisíci díly slavného malíře představují jeho největší a nejkvalitnější světovou kolekci. Centrum je velmi akční, slouží veřejnosti pod umělcovým heslem „Ani jediný den bez linie“. Pořádá workshopy, letní akademie, využívá velké auditorium, v dílnách tvoří hlavně mladí umělci. Budova je sídlem ústředí malířovy nadace.

Historické muzeum a UNESCO

Já osobně v Bernu pravidelně navštívím Historické muzeum na náměstí Helvetia, jeho trvalé sbírky i zajímavé, interaktivní výstavy mě vždy osloví. Právě tady jsem se dozvěděla vše o Albertu Einsteinovi a názornou prezentací pochopila teorii relativity, právě tady jsem obdivovala výstavu o terakotové armádě prvního čínského císaře Čchin Š-chuang-ti (archeologická naleziště vykopávek hliněné armády poblíž čínského Si-anu jsou zapsána na Seznamu světového kulturního dědictví UNESCO).

Užitečné odkazy

www.MojeSvycarsko.com
www.unesco-media.in.cz
www.unesco-destination-switzerland.ch
www.bern.com,
www.bernetourism.ch
www.bhm.ch
www.zpk.com
www.veloland.ch